

PRAKSA RADA KAO ZNANSTVENA POVIJEST

tafizike. Izvorno iskustvo života, koje je u mladosti i kasnije iskorišćavao protiv apstrakcija filozofije refleksije (Kanta i Fichtea), može nas samo poučiti da ono samo do svog prava dolazi *nakon* izvršenog sistema, ne prije njega: filozofija rada, koju nosi život baš kao i tehnologiku rada, ne može svesti život na svoju postavku, koliko god da ga unajmljuje za svoje dovršenje i ispunjenje; ali samo ona je podobna da život istrgne iz okova sektorskog određenja jedne biologije, psihologije, filozofije prirode ili metafizike života, koje bi ga, u ime „empirije“ specijalno znanstvenog istraživanja jednog predmetnog, strukturalno-funkcionalnog kompleksa ili specijalnih, nemisaonih uvida jednog iracionalizma, izigrala protiv njegove značajne obuhvatnosti; sabirajućeg zbora koji čuva i, u podrijetlu prikriva, onto-theo-kosmo-antropo-logički značaj metafizike.

Mišljenje povjesnog života nezaobilazno predpostavlja svijet znanstvenog rada, radne znanosti, jer ga je već uvijek omogućilo kao što je iz-zazvano njime u suvremenom odlučnom trenutku. Obrat svijeta je moguć samo iz njegova središta, ne iz oboda koji hoće da korigira vrtnju „kruga“. Kazivanje privreda života seže u srčiku realizirane metafizike rada, mito-logika kojeg nije posljednja moguća riječ. Može li život preskočiti svoju epohalnu, raz-dobnu sjenu u kojoj nestaje svijet, ili će se od nje odvratiti tek kad ustreba življenje kao uskok u svoje svjetlo?